

управління інфраструктурою судово -експертної діяльності, що забезпечують практичну реалізацію її правових і методологічних основ.

Варто звернути увагу й на те, що значний прогрес на ринку систем автоматизації дає змогу розширити сферу використання комп'ютерної техніки у процесі судово-бухгалтерської експертизи, що дозволить удосконалити експертне дослідження та скоротити витрати робочого часу на здійснення розрахункових, арифметично -технічних, аналітичних, логічних та інших процедур. Найбільш оптимальним і перспективним варіантом АСОІ (Автоматизованої системи обробки інформації) в дослідженнях судово-бухгалтерської експертизи є створення локального автоматизованого робочого місця експерта-бухгалтера із застосуванням персональних комп'ютерів.

Проблеми організації судово -бухгалтерської експертизи можуть бути вирішені шляхом реалізації наступних заходів:

для підвищення рівня кваліфікації експертів-бухгалтерів доцільним є створення картотеки відомостей за кожним експертом, що працює в певному регіоні, яка б містила інформацію про експерта, його кваліфікацію, досвід та результати роботи. Наявність бази даних дозволить проводити аналіз експертної роботи, визначати професійний рівень практикуючих експертів-бухгалтерів та вживати заходів щодо його підвищення;

впровадження автоматизованої системи обробки інформації в дослідженнях судово-бухгалтерської експертизи та створення локального автоматизованого робочого місця експерта-бухгалтера;

уніфікація науково -методичної й інформаційної бази судово -експертних установ, організацію й координування науково-дослідницької роботи в галузі судової експертизи;

покращення діючої нормативно -правової бази, яка регулює експертну діяльність в Україні шляхом розширення правових функцій експерта - бухгалтера;

формування принципово нових підходів до організації, планування та методики проведення бухгалтерської експертизи з урахуванням вимог сьогодення.

Таким чином, впровадження вказаних пропозицій є запорукою удосконалення процесу організації судово-бухгалтерської експертизи, що, в свою чергу, дасть змогу підвищити ефективність організації боротьби з економічною злочинністю в Україні.

ПРОБЛЕМИ ОБ'ЄКТИВНОСТІ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Баранкевич Н.Р., студент ННПШ НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри гуманітарних та соціально - економічних дисциплін ННПШ НАВС Чугай О.М.

За процесуальним законодавством, висновки судових експертів є одним із джерел доказів. Питання, які ставляться експертові, і його висновки по них не можуть виходити за межі спеціальних знань фахівця. Аналогічні норми мають місце і в Законі України «Про судову експертизу», де визначається, що основою експертизи будь-якого виду є

спеціальні знання експерта-бухгалтера. Враховуючи це, дуже важливо точно знати межі компетенції експерта-бухгалтера при проведенні експертного дослідження.

Судово-бухгалтерська експертиза є одним із найбільш поширених видів судових експертиз. Судово-бухгалтерська експертиза - це дослідження фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання, яке в межах чинного законодавства здійснюється особою, котра володіє спеціальними знаннями в галузі бухгалтерського обліку (експертом -бухгалтером), з метою подання висновку стосовно кола питань, поставлених органами дізнання, попереднього слідства чи суду. Таким чином, судово -бухгалтерська експертиза - це процесуальна дія.

Метою призначення судово -бухгалтерської експертизи є встановлення істини під час розслідування та судового розгляду конкретної справи шляхом проведення спеціального дослідження: документів бухгалтерського обліку, податкового обліку і звітності; документів про економічну діяльність підприємств і організацій; документів фінансово -кредитних операцій. Які повною мірою відображають процес фінансово-господарської діяльності певного підприємства.

Найбільш характерними питаннями, що вирішує судово -бухгалтерська експертиза, є:

- перевірка та підтвердження за допомогою документів суми нестач або лишків матеріальних цінностей і грошових коштів; - встановлення та підтвердження розміру матеріальної шкоди, що була завдана посадовими та матеріально-відповідальними особами внаслідок скоєних корисливих правопорушень;

- перевірка ґрунтовності списання сировини та матеріалів, цільового використання виділених коштів;

- встановлення фактів порушення фінансової дисципліни, правильності розрахунків з постачальниками та покупцями, ухилення від уплати податків;

- документальна перевірка чинних правил емісії цінних паперів;

- встановлення фактів фіктивного банкрутства, а також випадків приховування банкрутства, перевірка відповідності господарських операцій чинному законодавству;

- встановлення правильності документального оформлення господарських операцій та їх відображення у бухгалтерському обліку;

- встановлення умов, що сприяють вчиненню зловживань та інших протиправних дій посадовими особами та працівниками облікового апарату підприємства;

- перевірка правильності методики проведення документальної ревізії та достовірності її висновків;

- виявлення причин здійснення економічних злочинів і правопорушень та розробка пропозицій, спрямованих на їх запобігання у майбутньому.

Відповідно до ст. 69 КПК, що набрав чинності у листопаді 2012 року, експертом у кримінальному провадженні є особа, яка володіє науковими, технічними або іншими спеціальними знаннями, має право відповідно до Закону України «Про судову експертизу» на проведення експертизи і якій доручено провести дослідження об'єктів, явищ і процесів, що містять відомості про обставини вчинення кримінального

провадження і стосуються сфери її знань. Виждаючи з поставлених питань, експерт досліджує лише ті господарські (фінансові) операції, які цікавлять судово-слідчі органи і стосуються справи.

Аналіз експертної практики показує, що є випадки, коли на вирішення експертів слідчими ставилися питання, які передбачають надання висновків у категоричній формі стосовно документального підтвердження тих чи інших операцій, при цьому дослідження проводились експертами з урахуванням даних протоколів допитів, пояснень свідків тощо.

Таким чином, достовірні відповіді отримати дуже важко, адже для об'єктивної відповіді експерта, краще побачити документи, а також зрівняти їх з попередніми проведеними фінансовими операціями даної особи. Тому, на правильність, та максимальну дійсність викладу обставин впливає компетентність експерта в даному питанні, а також надані йому докази.

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: СУТНІСТЬ. ЗМІСТ. СПЕЦИФІКА

Авдріященко Ю.В., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін ННІПП НАВС Грущенко О.А.

Тема даної дослідження є актуальною, адже саме сьогодні з підприємництвом держава пов'язує надію на швидкі позитивні структурні зміни в економіці, вихід з економічної кризи та створення умов для розширення впровадження ринкових реформ. Як зазначено в прийнятому Верховною Радою Законі України від 22.03.2012: «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», воно розглядається як «провідна сила в подоланні негативних процесів в економіці та забезпеченні сталого позитивного розвитку суспільства, як одна із сфер забезпечення зайнятості населення, запобіганню безробіттю та створення нових робочих місць». Підприємства використовують здебільшого місцеві ресурси, міцніше прив'язані до місця свого розташування. Крім того вони є значним джерелом поповнення місцевих бюджетів, часто беруть участь у спонсорванні місцевих програм, будучи зацікавленими в економічному розвитку території, на якій вони знаходяться.

Законодавство України про підприємництво визначає загальні правові, економічні та соціальні засади здійснення підприємницької діяльності фізичними і юридичними особами на території України, гарантії свободи підприємництва та його державної підтримки. Звідси підприємницька діяльність — це діяльність ініціативних, енергійних, творчих, кмітливих, цілеспрямованих, порядних людей, які реалізують важливі, складні, сміливі ідеї та рішення, беруть на себе ризик, пов'язаний з реалізацією їх. Таким чином, підприємницька діяльність є поняттям багатограним, що втілює у собі інтелектуальні здібності, потрібні в управлінні, менеджменті, бізнесі, комерційній діяльності, технології виробництва товарної продукції на рівні різних інститутів багатокладної інфраструктури ринку.

Підприємництво в Україні здійснюється в будь-яких організаційних формах на розсуд підприємця. Порядок створення, діяльності,